

Spis treści

KRYSTYNA WILKOSZEWSKA, <i>O materii sztuki uwag kilka</i>	9
---	---

Rozdział I

Materia jako tworzywo sztuki – od marmuru do LCD

IWONA LORENC, <i>Powierzchnia i podłoże obrazu malarzkiego Henryka Musiałowicza</i>	17
JANINA MAKOTA, <i>Materia dzieł przestrzennych i czasowych</i>	29
JOLANTA KRZYŻEWSKA, <i>Emocje jako materia (?) muzyki</i>	39
MAŁGORZATA A. SZYSZKOWSKA, <i>Aspekty słyszenia dźwięku w doświadczeniu estetycznym dzieła muzycznego</i>	51
MARTA ANNA LESZCZYŃSKA, <i>Ciało jako materia sztuki</i>	73
KONRAD CHMIELECKI, <i>Medium, obraz i ciało. Procesy dematerializacji w pracach wideo Billa Viola</i>	83
BOGNA CHOIŃSKA, <i>Pismo jako materia dzieła literackiego (etyczne zadanie literatury)</i>	97
KATARZYNA BAZARNIK, <i>Materialność jako wyznacznik gatunkowy liberatury</i>	109
ZENON FAJFER, <i>Od liberatury do tekstu niewidzialnego (autoportret z Ingardenem w tle)</i>	119
TOMASZ ZAŁUSKI, <i>Procesualne archiwum jako materia sztuki. O działaniach duetu KwieKulik</i>	129
KAZIMIERZ M. ŁYSZCZ, <i>Dematerializacja światła i cienia w przedstawieniach wizualnych. Uwagi o estetyce fotografii w Bauhausie</i>	143
ELŻBIETA STANISZEWSKA, <i>Przemyt sztuki w plakacie – Polska powojenna</i> ..	155
BOGUSŁAW ZMUDZIŃSKI, <i>Z badań nad problematyką tworzywa filmowego – osobliwe kolekcje w animacji przedmiotowej</i>	165
SEWERYN KRZYŻEWSKI, <i>O specyfice materii sztuki w telewizyjnym teatrze politycznym</i>	177

Rozdział II

Materia jako pojęcie estetyki i kultury – od *techné* do technologii

ALICJA KUCZYŃSKA, <i>Kamienia życie wewnętrzne</i>	195
KRYSTYNA PANKOWSKA, <i>Norwidowska materia sztuki – między słowem a znaczeniem. Od postromantyzmu do ponowoczesności</i>	205
IGNACY S. FIUT, <i>Materia twórczości Banksy'ego</i>	217
STEFAN KONSTAŃCZAK, <i>Henryka Struwego rozważania nad materią sztuki</i>	231
MAGDALENA BOROWSKA, <i>Rola materii i immaterialności w kształtowaniu formy architektonicznej. Uwagi na temat związków filozofii i najnowszej architektury</i>	241
EWA BOBROWSKA, <i>Pustka – wzniosłość – nieskończoność: czyli poszerzanie terytorium sztuki</i>	253
ALICJA SAWICKA, <i>Estetyka zaangażowania a ontologiczny status dzieła sztuki</i> ..	271
NATALIA MROZKOWIAK-NASTROŻNA, <i>Słowo i obraz – różnorodność materii, odmiennność języków sztuki w kontekście współczesnej kultury wizualnej</i>	283
ANETA ROSTKOWSKA, <i>Haptyczne dzieło sztuki</i>	297
JACEK BUKOWSKI, <i>Artystyczne osvajanie czasu</i>	311

Rozdział III

Materia, forma, treść – od Arystotelesa do Baudrillarda

ALICJA GŁUTKOWSKA, <i>Forma kontra banalność – Baudrillardowskie rozważania na temat statusu sztuki współczesnej</i>	323
MATEUSZ SALWA, <i>Dialektyka materii</i>	333
GABRIELA KURYLEWICZ, <i>Błogosławiona materia – uwagi z kręgu estetyki klasycznej Tomasa z Akwinu</i>	341
KAZIMIERZ PIOTROWSKI, <i>Autokracja materii (estetyka jako asteiologia)</i> ...	355
PIOTR SCHOLLENBERGER, <i>Materialność i agalmatyczny wymiar dzieła sztuki</i>	365
RAFAŁ CZEKAJ, <i>Treść sztuki w teorii estetycznej Adorna</i>	379
OLGA KŁOSIEWICZ, <i>Sztuka pożyczania, majsterkowania i recyklingu – świat Nietzscheańskiego Zaratustry jako collage starożytnych i chrześcijańskich motywów</i>	391
KATARZYNA Ł. CZEŚCIK, <i>Materia sztuki a przedmiot estetyczny w estetyce Romana Ingardena</i>	401
KRZYSZTOF LIPKA, <i>Pozadźwiękowy materiał dzieła muzycznego</i>	413
MARIA KORUSIEWICZ, <i>Dzieci Ciemnej Matki: Herakles, Edyp, Ajatasatru – mit bohaterski w trzech odsłonach</i>	425
MARTA KOCHANIEK, <i>Siła natury jako materia sztuki</i>	441

Rozdział IV

Immateria jako medium współczesności – od materii do immaterii

VIOLETTA SAJKIEWICZ, <i>W pogoni za symulakrami. (Trans)kodowanie obrazów cyfrowych na materię malarską</i>	455
PIOTR ZAWOJSKI, <i>Nowy ikoniczny zwrot. Od obrazów do bioobrazów</i>	465
KORNELIA SZPUNAR, <i>Krzysztof Wodiczko – w poszukiwaniu nowego tworzywa</i>	475
KATARZYNA OTULAKOWSKA, <i>Zero_jedynkowa zmysłowość człowieka</i>	487
JOANNA WALEWSKA, <i>Uczyńmy maszynę na nasze podobieństwo... SAM i Senster Edwarda Ihnatowicza, czyli materia sztuki na skrzyżowaniu nauki, techniki i filozofii</i>	499
MONIKA GÓRSKA-OLESIŃSKA, <i>Elektroniczne uwolnienie słowa. W środowisku poematów cyfrowych</i>	511
KRZYSZTOF MAZUR, <i>Sztuka wysokich technologii powszechnego użytku – GPS-art</i>	525
JAKUB ZAJDEL, <i>Czy jest materia sztuki mediów audiowizualnych?</i>	537
ŁUKASZ BIAŁKOWSKI, <i>Przestrzeń autokreacji jako model pola sztuki w dobie mediów cyfrowych</i>	547
SIDEY MYOO, <i>Krótką historia światła</i>	557

Materia sztuki to zagadnienie nie tylko estetyczne, ale raczej interdyscyplinarne, wkraczające w dziedziny filozofii, teorii kultury, teorii poszczególnych sztuk, a także – co znamienne dla ostatnich dekad – teorii mediów elektronicznych. Jego historyczna rozległość jest oddawana poprzez wyrażenia stanowiące zarazem propozycje grup tematycznych: „od marmuru do LCD”, „od techné do technologii”, „od Arystotelesa do Baudrillarda” oraz „od materii do immaterii”. Zamieszczone w tomie prace stanowią wybór referatów konferencyjnych opracowanych na potrzeby książki. Oddają one zarówno historyczną trwałość i zarazem postępującą zmienność problematyki materialnego aspektu sztuki, jak i oferują jej interdyscyplinarne oświetlenie.

Prezentowane w zbiorze artykuły oscylują między estetyką filozoficzną, nakierowaną na analizę pojęć, a estetyką powiązaną blisko z praktyką artystyczną, zogniskowaną na interpretacji poszczególnych dzieł powstałych w różnych nurtach i rodzajach sztuki. Również sam temat – materia sztuki – wręcz zachęcał autorów tak do refleksji o charakterze ogólniejszym, jak i do analiz szczegółowych, dotyczących dzieł wizualnych i muzycznych, literatury i architektury, sztuki designu, fotografii i filmu oraz nowszych sztuk medialnych. Zwrócono także uwagę na poszukiwanie nowego rodzaju tworzywa w sztuce, ale też na potrzebę reinterpretacji zastanych teorii estetycznych operujących opozycjami pojęciowymi, takimi jak przestrzeń–czas, treść–forma, światło–cień.

Ze wstępu